

**Ukioq 2016 naatinnagu tamatta oqartussaaqataanerput innuttaasullu pisinnaatitaaffii qitiutillugit paasisitsiniaanernik aallarniinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

## **1. Siullermeerneqarnera**

### **Akissuteqaat**

(Naalakkersuisut Siulittaasuat)

Aallarniutigalugu aalajangiiffigisassatut siunnersuummut Naalakkersuisut qujaniarput. Siunnersuuteqartup soorlu oqaatigigaa innuttaasut tamat oqartussaaqataanerannik peqataanerat pisinnaatitaaffimminnillu ilisimasaqarnerat pingaaruteqartoq. Naalakkersuisut taamaattumik politikikkut suleqataanissaq tamallu oqartussaaqataanerat tunngavigalugu oqallittarfinni allani peqataanissaq kaammattuutigaat. Naalakkersuisut aammattaaq inatsisit atuuttut pillugit ilisimasaqarnissap pingaaruteqassusia isiginiarpaat, tassami innuttaasut pisortat neqeroorutaannik annerusumik atuinissaannut oqartussallu aalajangiinerannik isorinninnissamut tamanna periarfissiimmat.

Naalakkersuisut siunnersuutikkut siunertaasoq taamaalillutik tamakkiisumik akuersaarpaat, erseqqissarusulluguli tamat oqartussaaqataanerat innuttaasullu pisinnaatitaaffii pillugit paasisitsiniaanernik siunertalinnik arlalinnik aaqqissuussaqarmat suliniartoqarlunilu. Assersuutitut taaneqarsinnaapput makku:

Meeqqat atuariini atuartut tamat oqartussaaqataanerat pillugu ilinniartinneqartarput. Immikkuualuttut iserfiginngikkaluarlugit oqaatigineqarsinnaavoq atuarfik pillugu peqqussummi atuariup siunertaa pillugu aalajangersakkanit ersertoq "oqartussaaqataanernik eqqarsartaatsimut iseriartuaartinneqarnissaa kiisalu oqartussaaqataanerminut, pisinnaatitaaffeqarnerminut...atuartup namineq...paasinnissinnaanera ineriartortissallugu". Aammattaaq nalunaarutitaanit erserpoq, angajullit atuarianni atuartitaareernerminni paasisimasaqarfigisassaattut pillugit ilaatigut "Kalaallit Nunaanni inatsisartut oqartussaaqataanerata qanoq ingerlanneqarnera paasisimasaqarfigisagaat, aamma politikikkut partiit soqutigisaaqatigiiffiillu Kalaallit Nunaanni isummorsornermut aalajangiisarnernullu pingaarutaat ilisimasaqarfigisagaat." Atuarfinni tamani aamma atuartut siunnersuisoqatigiivinik aamma atuariup siulersuisuinik qinersisoqartarpoq.

Inuusuttut Inatsisartui assersuutaalluarput. Tassani Inatsisartut tamallu oqartussaaqataanerat pillugit ilisimasaqalersitsiniarneq isiginiarneqarpoq. Aammattaaq peqataasut tamat oqartussaaqataaneranni malitassat eqqarsaatigalugit piffissami oqallisigineqartut pillugit isummernissamut isummiussanillu illersuinissamut periarfissaqarluni. Inuusuttut Inatsisartui ukioq allortarlugu Nuummi Inatsisartunit ingerlanneqartarpoq, 2015-imilu 18 24-illu akornanni ukiullit 34-it peqataapput.

Innuttaasut pisinnaatitaaffii pillugit qaammarsaanermik ingerlatsisut eqqarsaatigalugit oqartussa qarfiit arlaqartut orniguttarlutik qaammarsaallutillu taamatut ingerlatsisuupput. Meeqqat illersuisoqarfiat MIO nuna tamakkerlugu angalasarpoq ilaatigut meeqqat atugaat paasisa qarfiginiarlugit ilaatigullu meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inersimasunut meeqqanullu paasisitsiniaalluni siunnersuiniarlunilu. Taakku saniatigut apersuinerit ingerlanneqartarput, saqqummiussisoqartarluni, allaaserinnittoqartarluni nalunaarusiortoqartarlunilu.

Ilutigisaanik nuannaarutigalugu maluginiarparput Inatsisitigut Siunnersuisarfiup Namminersortuutitap IKIU-p ukioq manna nunatsinni innuttaasut piginnaatitaaffiminnik ilisimasaqarnerulernissaat siunertaralu najukkani najugartut akuunnerulersinniarlugit angalasi manera.

Taamatuttaaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik taaneqarsinnaavoq, isumaginninnermi suliassa qarfiup iluani naammagittaalliuteqartarfiusoq. Allattoqarfimmi sulisut ilaanneeriarlutik sinerissami angalasarput ilaatigut illoqarfinni nunaqarfinnilu innuttaasunut ataatsimiitsitsinerni peqataasarlutik, taamaattuni naammagittaalliuteqartarfirmut naammagittaalliorsinnaatitaaneq pillugu paasisutissiissutigineqartarpoq. Aammattaq fjernsynikkut takutitassianik quppersakkanillu suliaqartoqarsimavoq, Atuisartoqarnermulli Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup nittartagaanni naammagittaalliuteqartarfiit taakkulu sulineri pillugit paasisutissaqarluni, matumani ilaatigut naammagittaalliuteqarnissamut ilitsersuutit ilanngullugu.

Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaanni Siunnersuisoqatigiit assersuutissatsialattut taaneqarsinnaavortaaq. Siunnersuisoqatigiit inuit pisinnaatitaaffii pillugit nalinginnaasumik ilisimasani piginnaasanillu ineriartortitseqataanissaminnik siunertaqarput. Tassunga atatillugu siunnersuisoqatigiit ilaatigut inuit pisinnaatitaaffiit ilinniartitsineq tapersorsorlugulu siuarsassavat inuit pisinnaatitaaffii pillugit paasisutissat ingerlateqqittarnerannut suleqataallutik taamatullu inuit pisinnaatitaaffiisa atugaalernissaat nukittorsarniarlugu sulissutigisassanik siunnersuuteqartarlutik.

Assersuutitut allaaserineqartut ilisarnaatigaat, tamarmik anguniaga qarfigineqartut aalajangersimasut pineqarmata, soorlu meeqqat inuusuttullu, suliassa qarfiillu aalajangersimasut, soorlu inunnik isumaginninnermut tunngassuteqartut. Tamat oqartussaaqataanerat innuttaasullu pisinnaatitaaffii pillugit paasisitsiniaanernik siunnersuummili sammineqartussat annertussusii eqqarsaatigalugit ataatsimut isiginnittuusariaqarput namminermut attuumassuteqanngitsutut misigineqarsinnaasut Taamaattumik Naalakkersuisut oqaatigissavaat paasisitsiniaaneq naatsorsuutigineqanngitsumik sunniuteqanngeratarsinnaammat.

Naalakkersuisut tamanna tunngavigalugu siunnersuut tapersinngilaat, Inatsisartulli aalajangiiffigisassatut siunnersuumik oqallinnissaat qilanaaralugu.